

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

5TE ÅRG.

DEN 28 FEBRUARI 1904.

N° 22

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Magnus Gustaf Blix. † — Carl A. Swensson. † — Japans sändebud i Petersburg. — Hvalfångst i Norge. — "Trollmark" af Paul Barck. — Generalkrigskommissarieskiftet. — Den nya stora skidbacken vid Fiskartorpet. — Ett torpederad pansarfartyg. — Det högre militärbefälet. — Vy från Baltimore efter branden. — Gossar blå under Dannebrogen. — Fredrik Adam Smitt. † — Sigridsmässan i Malmö. — Veckans porträttgalleri. — Rysk-Japanska kriget.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1904.

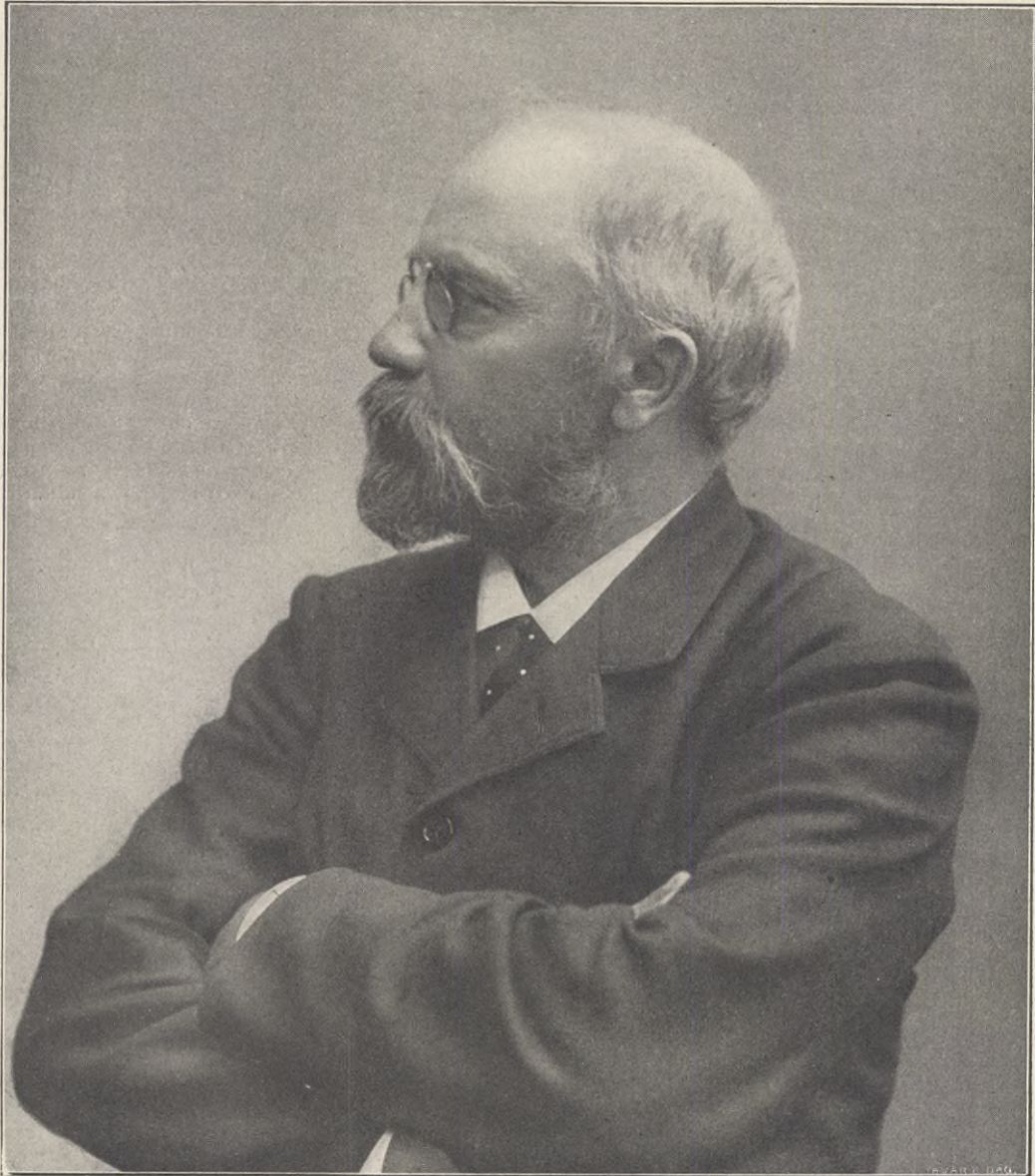

Foto. Jonas Eftertz., Lunds.

Klisché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Gbg

MAGNUS GUSTAF BLIX. †
PROFESSOR, RECTOR MAGNIFICUS VID LUNDS UNIVERSITET.

En svensk vetenskapsman med europeiskt berömt namn, Lunds universitets rector magnificus, professorn i fysiologi och embryologi därstädes Magnus Gustaf Blix afled söndagen den 14 februari endast 54 år gammal, såsom HVAR 8 DAG redan i sitt förra nummer i korthet meddelade. Dödsorsaken var en häftigt tarmkatarr af synnerligen elakartad beskaffenhet, hvilken också snart lät ana den sorgliga utgången.

Blix var norrländing, född den 25 dec. 1849 i Säbrå socken, Västernorrlands län, där fadern var präst. Efter åtnjuten elementarundervisning först vid Hernösands sedan vid Uppsala högre läroverk, aflade B. 1869 mogenhetsexamen vid Stockholms gymnasium och inskrefs följande år som student vid Uppsala universitet. Han blef 1875 med. kand., 1879 med. lic. och 1880 med. d.r. allt i Uppsala. Amanuens vid fysiologiska institutionen i Uppsala 1873, förordnades B. 1880 till docent i experimentel fysiologi och medicinsk fysik, var t. f. laborator i dessa ämnen 1876 samt doc. 1877—1882, då han utnämndes till ord. laborator. Vårterminen 1883 förestod B professuren i fysiologi vid Uppsala universitet och utnämndes i nov. 1885 till professor i fysiologi och embryologi vid Lunds universitet.

Ehuru B. var i eminent mening danad för vetenskapsmannens kall, har han äfven utöfvat praktisk läkareverksamhet. 1877—79 var han sålunda extra läkare vid Västernorrlands beväringbataljon och förestod samma tre år bad och brunnsläkarebefattningen vid Sänga brunn. 1882—84 tjänstgjorde B. som badläkare på Särö och 1885—86 som läkare vid Porla hälsobrunn.

Tidigt ägnade sig B., såsom äfven framgår af ofvanstående data, åt den särskilda gren af den medicinska vetenskapen, inom hvilken han skulle förvärfva ett stort namn, och redan vid 25 års ålder — år 1874 — belönades han af Uppsala läkareförening med Hvaszers större pris för afhandlingen »Bidrag till läran om muskelelasticiteten». Det är, som bekant, muskelfysiologien och sinnesfysiologien, hvaråt B. i främsta rummet ägnat sig, och har han här gjort

stora upptäckter, bl. a. den att vår förmåelse af köld och värme förmedlas genom olika slags nerver. För sin afhandling härom, »Experimentala bidrag till lösningen af frågan om hudnervernas specifika energi», 1883, erhöi B. 1889 Svenska läkaresällskapets halfsekelsmedalj. Äfven för sin gradualafhandling, »Oftalmometriska studier», 1880, där han beskriver en efter en ny princip konstruerad oftalmometer — ett instrument, hvarmed hornhinnans krökning mätes — och meddelar med densamma gjorda mätningar, blef B. belönad, år 1881, både med halfva årsräntan af konung Oscar II:s jubelfestdonation samt af Vetenskapsakademien med halfva Wallmarkska donationsräntan. B. har vidare i åtskilliga afhandlingar med nya metoder behandlat många ytterst svåra frågor rörande muskelns allmänna fysiologi, smärtsinnet, muskelvärmerna, o. s. v.

Men B. har varit nyttig och förvärfvat ryktbarhet icke endast genom resultaten af sina vetenskapliga undersökningar, utan äfven genom de fysiologiska apparater, som han upfunnit och konstruerat, och hvilka allmänt accepterats i den vetenskapliga världen. Det är också han, som grundlagt och efter moderna principer utvecklat Fysiologiska institutionen i Lund med dess mönstergilla inredning. Och likaledes har han grundat Sandströms mekaniska verkstad, som med apparater förser många utländska fysiologiska institutioner.

Allt sedan 1899, då professor Quennerstedt nedlade rektoratet, har professor Blix varit hans efterträdare som rector magnificus. Med sin fint bildade och nobla personlighet var han också i högsta grad lämplig för denna viktiga syssla, som han förvaltade med så väl myndighet som takt. Ty professor Blix var en person, som i främsta rummet ville, hvad rättvisa och billighet föreskrefvo, och han var icke minst därför afhållen af kamrater inom lärarekåren och den studerande ungdomen. Ett fint och gästfritt hus förde han äfven och hade därvid förmånen att understödjas af en utmärkt värdinna, sin maka, f. Lamm, som nu jämte barn sörjer den aflidne.

CARL A. SWENSSON. †

Oväntadt kom budskapet om, att d:r C. A. Swensson, president för Bethany College i Lindsborg, Kansas, aflidit i sitt hem därstädes den 16 dennes.

Den, som skriver dessa rader, mottog knappa två dagar dessförinnan ett egenhändigt bref från den svensk-amerikanske märkesmannen. Samtidigt sände d:r S. sitt senaste porträtt, som återfinnes å vidstående sida.

Första gången, jag lärde känna den framstående pedagogen, andlige och politiske vältalaren, var den 14 september 1888 i Minneapolis, Minnesota, då i expositionsbyggnaden därstädes, i närvaro af 17,000 skandinavier, 250-årsminnet af svenskarnes första ankomst till Amerika firades. D:r Swensson höll vid denna fest ett glänsande tal på engelska — så, som ingen annan svensk-amerikan skulle ha kunnat göra det, och då han slutat sitt anförande, bröt en sådan storm af bifall lös, att säkerligen har åtminstone aldrig i Sverige man hört maken därtill.

Flera gånger har jag sedan hört honom tala, alltid med oemotståndlig entusiasm ryckande auditoriet med sig och gifvande en det intrycket, att här stod man verkligen inför en mäktig personlighet.

Och han var äfven mäktig i många afseenden. Från snart sagdt intet stampade han ur marken det svensk-amerikanska läroverket Bethany College, nu större än Augustana College i Rock Island, Illinois,

Efter porträtt.

D:R CARL SWENSSON.

Kliché: Bengt Silfverparre.

JAPANS SÄNDEBUD I PETERSBURG VID UPPEHÅLLET I STOCKHOLM.

och jämte detta en bildningshård af den största betydelse för den svenska kulturen i Amerika. Ifrigt och med rastlös energi arbetade han för Bethany Colleges utveckling och bestånd, och hans entusiasm förmådde många amerikaner och svensk-amerikaner att göra stora donationer till läroverket. Jag nämner i förbigående som exempel minister W. W. Thomas i Stockholm, d:r D. K. Pearsons, sågverksägaren C. A. Smith i Minneapolis, Chicago-tidningen »Svenska Tribunens» utgivare, J. Norling m. fl.

Bethany College grundades 1881 och d:r Swensson var sedan 1889 dess rektor. En sak, som jag beder att särskildt få påpeka är det af d:r Swensson grundade utmärkte oratoriesällskap, som hvarje påsk i auditoriet inför tusentals åhörare utför oratoriet »Messias». Kören utgöres af 400 röster, orkestern af 50 instrument, och öfver hela staten Kansas äro oratoriekören och orkestern så ryktbara, att flera särskilda exkursionståg gå till det lilla Lindsborg, då »Messias» skall gå af stapeln.

Med president Roosevelt och de förnämsta ledarne inom det republianska partiet var d:r Swensson en nära vän och ansågs som en af detta partis allra förnämsta talare. Flera gånger har hans namn varit nämndt i förening med höga politiska ämbeten, men han tog det nästan som en lifsuppgift att verka för sitt kära Bethany och ville ej öfvergifva det.

D:r Swensson, hvilken närmast sörjes af maka, född Anna Lind, samt barn, var född den 25 juni 1857 i Sugar Grove, Pennsylvanien. Student 1877 vid Augustana College, tog han prästexamen därstädes två år senare. Han har varit såväl sekreterare som president för The General Council Lutheran Church of North America. Detta visar bäst, hvilket anseende han åtnjöt. Under en termin var han medlem af staten Kansas' legislatur.

År 1893 utnämndes S. af Uppsala universitet till filosofie hedersdoktor. Vid firandet af Bethany Colleges 20-åriga tillvaro på hösten 1901 och i sammanhang med biskop v. Schéeles andra besök till svensk-lutherska församlingar och läroverk i Förenta staterna blef d:r Swensson af konung Oscar utnämnd till ridare af Nordstjärneorden, och öfverlämnades insignierna till honom vid nämnda jubileumsfest af hr biskopen.

Det torde förtjäna påpekas, att d:r Swensson är den förste i Amerika födde person, hvilken erhållit denna utmärkelse.

Ernst Lindblom.

Hufvudbyggnaden vid BETHANY COLLEGE i Lindsborg, Kansas, det af Carl Swensson grundade svensk-amerikanska läroverket som har öfver 40 lärare och omkring 800 elever.

Kliché: Bengt Sjöforsparne.

H. exc. Kurino. Kliché: Bengt Sjöforsparne.

EXCELLENSEN KURINO.

Japanska sändebudet i Petersburg, h. exc. Kurino, som äfven är akkrediterad i Stockholm och Kristiania, anlände med öfriga medlemmar af legationen lördagen den 20 febr. till Stockholm, där han före sin hemresa till Japan ämnade uppehålla sig omkring fjorton dagar. Den öfriga beskickningen skall däremot kvarstanna i Stockholm, som sålunda under det nu pågående kriget kommer att hysa den japanska legationen.

H. exc. Kurino är utan all fråga en af sitt lands allra främsta diplomatiska förmågor. Han har varit politisk direktör i Japans utrikesministerium och därefter minister i Washington, Rom och Paris. Slutligen utnämndes han 1901 till sitt lands representant i Petersburg, Stockholm och Kristiania.

De porträtt, som hittills varit synliga af den under sin nu företagna resa öfverallt så uppmärksammade japanske diplomaten, ha varit i hög grad bristfälliga. Ministern är nämligen i allmänhet mycket obenägen för att låta fotografera sig, men sedan han tagit förra veckans nummer af HVAR 8 DAG med de många lyckade bilderna från fjärran östern i betraktande, gaf han ett halft löfte om att ställa sig framför kameran, och på söndagen gjorde han äfven detta med allra största älskvardhet. Vi äro sålunda i tillfälle att visa en i ministerns salong på Hôtel Rydberg tagen fotografi af honom.

Likaledes kunna vi visa en fotografi af sekreteraren N. Marumo, som vid tiden för vårt besök höll ministerns sällskap och äfven beredvilligt lät »taga sig» af HVAR 8 DAG.

Legationssekr. MARUMO.

Efter många års förlopp lyckades man helt nyligen åter stänga in en större samling hvalar — 60 à 70 — i Bildöströmmen söder om Bergen. Ur den lifliga skildring som i en af platsstängningarna står att läsa om denna märkliga tilldragelse äro vi fria återgifva följande.

De innestängda hvalarne äro späckhuggare eller störhvalar, en art tandhval, som uppnår en längd af unge'är 8 meter. I det nu gjorda stänget finns det djur af alla storlekar, allt ifrån ungar af 2 och 3 meters längd, hvilka ännu följa sin moder, ända till gamla hanar, ungefär af ofvannämnda storlek.

Det mest bekanta draget i späckhuggarens naturalhistoria är hans grymhet gent emot de stora hvalarne. I stora stim förfölja späckhuggarne dem, angripa dem från alla håll och rycka med sina stora, spetsiga tänder stora stycken af späck ur deras sidor. Det berättas äfven af ögonvittnen, hurusom störhvalen i sin ångest kastar sig högt öfver vattnet, med sina plågoandar hängande fast vid sidorna.

Men vi återvända till hvalstänget vid Bildön. Har hvalfloken kommit in i det smala sundet mellan stora och lilla Sartorön, där Bildön ligger, så gäller det först att spärra utloppet medelst not. Sedan gäller det att få floken in i en bukt, där harpuneringen kan försiggå och djuren dragas i land. Nämnda bukt afstänges därpå i sin tur med not, och slaktandet kan börja.

Då vi för ett par dagar sedan voro därute för första gången, hade blott en liten del af skaran kommit in på valplatsen. Redan på långt afstånd ger den sig tillkänna genom de hvita pelare af ånga, som djuren sända ut från den på hufvudets öfversida belägna näsöppningen. Man kommer närmare och upptäcker nu en mängd trekantiga, svarta föremål på hafsytan — djurens ryggenor. Och så dyka plötsligt på en gång några väldiga svart- och hvitfärgade kroppar rakt upp i luften, stå stilla några

sekunder och sänka sig åter under hafsytan i horisontal ställning. Det är späckhuggarne, som tydligen taga en överblick af situationen.

Ute i sundet ligga några båtar för att passa på den afdelning af floken, som ännu icke har kommit in. Inne vid land ligga notbåtarna färdiga och rundt omkring på kullarne väl 100 människor af bägge könen — alla väntande på att hvalarne skola finna för godt att sätta kurs mot den bukt, där de andra redan äro innestängda.

Plötsligt blir det lif i lägret. Floken har på allvar satt sig i rörelse. Som små mörka segel stå de många ryggenorna upp öfver hafsytan, angifvande den riktning i hvilken floken rör sig. Spänningen börjar blifva stor: skola de åter styra kurs utåt eller skola de sätta inåt, så att det blir möjligt att stänga in dem? Men de tyckas verkligen välja den rätta riktningen, och nu myllrar det ned öfver kullarne af människor, som störta sig i båtarne. Alla skrika och utdela befallningar till höger och vänster, ingen synes ha högsta kommandot. Jag tror att det skulle vara kinkigt till och med för en styf landsmålskännare att förstå allt, som säges i detta ögonblick. Notbåten har emellertid kommit ut, hvalarnes skara har nu kommit så långt in, att noten kan kastas bakom dem, och därmed är det fria rum, hvaröfver de förut kunde röra sig, åter förminskadt. Ännu litet längre in går floken, ett nytt notkast — och så får den tills vidare förblifva där den är.

Vi gå ut i en båt tillsammans med en af harpunerarne. Nu gäller det att dräpa de först instängda, som gå längst inne i bukten. Harpuneraren utväljer

Foto. H. N. Meyer, Bergen.

HVALFANGST I NORGE: Stänget vid Bildö.

Kliché: Kem. A.-B., Bengt Silfversparre Skilm.—Gbg

åt sig ett djur, som just går förbi båten, en kraftig stöt och harpunen sitter fast. Träskafket, i hvilken den blott var löst fästad, blir kvar i harpunerarens hand och linan, som med sin ena ända är fastgjord i själfva harpunen, som för öfrigt är af en mycket gammal och primitiv konstruktion, börjar att löpa ut. Linans andra ända befinner sig i land, medan ett tillräckligt stort stycke af dess mellersta del ligger upprullad i båten. Snart har det harpunerade djuret löpt ut med det sistnämnda stycket och nu ropas det till land: hala in! Och då börjar en häftig, ehuru lyckligtvis icke särdeles långvarig kamp. Än låter hvalen sig ha'as in, än gör han motstånd och

sätter i väg utåt. Plötsligt drager han ut i sned riktning, och nu kan man bli vittne till ett ganska egendomligt skådespel. Den strama linan glider åt sidan, och den som nu icke ser till, att han raskt nog släpper efter, mister utan barmhärtighet fotfästet och får göra en — ofta tämligen vidlyftig kullerbytta, som ibland slutar i sjön. Men länge kan djuret icke göra motstånd, det kommer snart in på grundt vatten, där dess rörelser hindras och det måste ge tappt. Med en stor, bredbladig knif sticker man i dess hjärta, och i dödsstunden utvecklar det ännu hela sin imponerande styrka. Det piskar med stjärten det blodblandade vattnet, så att skummet far högt i vädret,

Foto. H. N. Meyer, Bergen.

HVALFÅNGST I NORGE: En harpunerad hval halas in.

och det skulle icke vara rådligt för en båt eller en människa att befinna sig inom dess räckvidd. Men efter några ögonblick är dödskampen slut, djuret halas längre in på land och späck och kött skäras af

Men två ting är det, som man ovillkorligen kommer att tänka på när man ligger med häten mitt ibland de inspärrade djuren, nämligen: hvarför bryta de icke i samlad flock genom noten, som de med sin gemensamma kraft kunde slita i trasor, och hvar för krossa de icke med ett slag af sin stjärt det nöt

Foto. H. N. Meyer, Bergen.

skal, hvori deras värsta fiender befinna sig? Men hafvets vilda fribrytare, som utan betänkande gå löst på de väldiga kolosserna, storhvalarne, stå tama inför detta af dem okända verk af människohand. Och de ha väl ingen känning af att detta nötskal bär deras fiender.

Blott undantagsvis händer det, att ett djur sätter i väg mot noten och bryter sig igenom. Där gick t. ex. en hona med sin unge och då vi önskade att

HVALEN EFTER DET DÖDANDE HUGGET.

komma i besittning af den sistnämnda, blef den flera gånger utsatt för attentat, utan att det lyckades att harpunera den. Plötsligt sätter modern rakt på noten och går igenom den, medan ungen hoppar öfver den. Men inte kommo de i frihet för den skull: längre ut möttes de nämligen af den not, som höll den andra flocken inspärrad.

Det är en brokig bild af folklivet, som visar sig för åskådaren vid dessa tillfällen, hvilken alltid skall stå lefvande för hans erinring. Från alla de kringliggande gårdarne infinner sig folk med sina snipor för att föra hem hvalkött, som nedsaltas. Huru salt hvalkött smakar, vet jag icke, men af egen erfarenhet kan jag säga, att färskt och stekt som bif är det visst icke oäfvat, ehuru mycket mörkt till färgen.

Foto. H. N. Meyer, Bergen.

TROLLMARK.

Skizz för HVAR 8 DAG af Paul Barck.

Middagen var just slutad, och prostinnan Hellbergs båda inackorderingar hade dragit sig ut på verandan för att hålla sista. Filosofie doktor Berger satt på sin vanliga plats i soffan och blossade på en stor svart cigarr. Med halfslutna ögon kisade han bort till fröken Marie-Louise, som halflåg i en bekväm hvilostol — i knäet hade hon en uppslagen bok, ögonen stirrade eftertänksamt ut i rymden.

»Hvad är det nu för ett världsproblem, som skall läsas, fröken Marie-Louise», frågade han. Fröken Marie-Louise ansåg det under sin värdighet att svara.

Doktorn fortfor retsamt:

»Hur är det — ni ser rent af melankolisk ut.»

»Ja», kom det sömningt från länstolens djup, »jag drömde så styggt i natt, och förskräckelsen har ännu inte hunnit lägga sig.»

»Hva' då — att en tjur bet er?»

»Nej, det var något ännu obehagligare» — med en plötslig blix i ögonen — »bestämdt drömde jag om er!»

»Nå, hur va' det se'n då?»

»Kommer inte ihåg mer — var det inte otrefligt nog?»

»Tack, fröken Maja-Lisa», doktorn bugade sig galant, »ni förstår fullkomligt hvad en yngling behöfver för att känna sig tillfreds.»

Marie Louise satte sig upp i stolen och log med hela ansiktet.

»Men jag känner mig ännu inte riktigt tillfredsställd», hon lade hufvudet på sned och såg insällsam ut, »snälle doktor Berger — hvad förstås med uppfostran?» Doktorn blickade häpen upp; han trodde sig ej ha hört rätt.

»Uppfostran?»

»Ja, uppfostran — alldeles riktigt!»

»Men — mja — det måtte jag väl veta.»

»Nå, så säg det då.»

»Ja, hm, — kan inte så noga specificera — ä — häm — m.»

»Kan ni inte upplysa mig om det, så vet ni häller inte hva' det är.»

»Så ni säger! Jag om någon måtte väl veta.»

»Doktor Berger», hon lyfte varnande pekfingeret och såg sin motståndare stint i ögonen, »uppfostran är en i medvetet och afsiktigt syftemål företagen teoretisk och praktisk verksamhet med ändamål att från potentialitet till aktualitet höja ännu utvecklade individer!»

Doktorn höll sig förskräckt för öronen, men Marie-Louise ilade i triumf från valplatsen.

Doktor Berger såg efter henne, när hon med ett skadegladdt leende svängde om hörnet.

»Stuk, gamle skolfux», suckade han. »Kors för tu-u-san — en så'n liten näbbgädda! Aldrig har jag då vetat att jag snart i tio år hållit på med sådana rysligheter.»

* * *

Slingrande i nyckfulla bukter, nästan igenvuxen af ogräs böjde stigen in i skogen. Marken vimlade af rödmyror, och tvärs öfver gångarne hade spindelgenerationer spunnit sina fina nät. Som i en dröm vandrade Marie-Louise framåt. Medan hon gick där, själfsvåldigt svängande hatten i handen, tänkte hon på allt hvad hon hört berättas om det gamla herresätet — sagor och sanna tilldragelser blandade sig om hvarandra i ett brokigt virrvarr.

Den sista ägaren af gamla stammen var ryttmästar Johan Brag till Hult. Mycket arbete och

pänningar nedlade han på slottet och parkens förskönande, sällsynta blommor och träd införskrifvos — ingenting var för dyrbart när det gällde fäderne-godset. Också var Hult en af de vackraste egendommarne i mellersta Sverige — vida vardt det berömdt.

Ryttmästar Johan Brag var en blid och stilla man, sina krigiska förfäder olik både till sinne-lag och utseende. Han var en svärmare, som älskade att ströfva omkring i skog och mark, utan allt annat sällskap än sin lille ljuslockige son — faderns afbild drag för drag. Men gossen dog, innan han ännu fyllt sitt nionde år. Grefve Johan sörjde honom djupt, och vände så sin häg uteslutande till sina blommor och träd. Midt i natten kunde han plötsligt stiga upp, och då hans fru gemål vänligt bad honom stanna inne: »käre, det är ju mörka natten, inte kan du se blommorna nu», svarade han blott, »nej — men jag känner dem alla, alla.»

Ryttmästaren dog. Hans änka flyttade därifrån och sålde Hult. Detta var nu många år sedan, och Hult hade sedan den tiden oafbrutet gått ur hand i hand.

Parken var rik på öfverraskningar. Än vinkade en inbjudande mossbänk under en jättestor ek, än skymtade förvildade blomsteranordningar förbi i förödd, vemodig prakt. Inramadt bland höga bokar stod ett fallfärdigt lusthus. Marie Louise gläntade på dörren. Därinne var nu mörkt och fuktigt, myggen dansade surrande fram och åter mellan golf och tak. Midt på golfvet stod ett litet bord, längs väggarne löpte bräckliga små bänkar — stoppningen var bort-rifven och förgyllningarne svartnade. Ett ögonblick tyckte hon sig förflyttad år tillbaka i tiden: som i en vision drogo de förbi henne alla dessa glada unga människor, som här sökt hvila och svalka — hon hörde ekot af de längesedan tystnade röster som inom dessa väggar jublat i förklungadt skratt eller snyftat i bortglömd gråt. — Han, Sten Berger, var ju en ättling på spinsidan af den gamla släkten Brag. Hvad det måste göra honom ondt, att se släktens gamla gods i främlingars händer, vanskött och världsöfsadt — och så själf vara fattig, ur stånd att göra något åt saken.

Glad att vara ensam på sitt ströftåg, fortsatte hon vandrigen med böjdt hufvud och försänkt i djupa tankar. Hon gick öfver en gräsmatta där pingstliljorna växte vilda i spridda grupper, och där uråldrig murgröna slingrade sig om mossiga stenar. Det var en egendomlig stämning som hvilade öfver Hult — ett memento mori, som öfverallt slog en till mötes — från blommornas dämpade doft, från trädens dunkel och den nästan öfvernaturliga stillhet som rädde öfverallt.

Plötsligt befann hon sig midt inne i en tät dunge; under mörka furugrenar glänste en halft ut-torkad skogstjärn — en liten holme låg ute på djupet och flöt öfver sin egen spegelbild. Längs tjär-nens stränder stodo pingstliljor och åter pingstliljor: de hvita kronbladen lyste som stjärnor i halfdunklet, luften var tung af dofter, det svarta vattnet blänkte lockande och hotande — och så denna dödens stillhet. — En strof ur Swinburne's »A forsaken garden» rann henne i minnet: »if a step should sound or a word be spoken, would a ghost not rise at the strange guest's hand» — —

Hon greps af besinningslös förskräckelse. Inga-lunda var det omöjligt att »anden» när som helst kunde vara öfver henne — för att ge fridstöraren en varning! Alltför länge hade hon ströfvat om

(Forts. å sid. 360)

GENERALKRIGSKOMMISSARIE-SKIFTET.

A. T. SJÖBERG.
Afgående.

krigsk. och chef för arméförvaltningens civila dep. 81.

Till generalkrigskommissarie och chef för civila departementet i arméförvaltningen efter generalkrigskommissarien A. T. Sjöberg, som beviljats afsked, har utnämnts expeditionschefen C. H. Weidenhielm. F. generalkrigskommissarien Alfred Sjöberg, som nyligen fyllde 65 år, blef stud. 58, fil. d:r 62, jur. utr. kand. 65, doc. i adm. rätt och nationalekon. vid Lunds universitet 66, adjunkt 67, expeditionschef i landförsvarsdep. 73, general-

Nyutnämnde generalkrigskommissaren Carl Herman Weidenhielm är född 1852 i Jönköping, blef student 1871, aflade examen till rättegångsverken 1875 och ingick sedermera i Svea hofrätt. V. häradshöfding 1877. Sekreterare i riksdagens kansli 1881-95. Adj. led. i kammarrätten 1883-85. Ombudsman i arméförvaltningen 1885-95. Kanslisekreterare i k. m:ts kansli 1894, kansliråd och byråchef i landförsvarsdepartementet 1895 och exped. chef i landförsvarsdep. 1899.

C. H. WEIDENHIELM.
Nyutnämnd.

DEN NYA STORA SKIDBACKEN VID FISKARTORPET.

Efter fotograf

Kliché: Kem. A.-B. Renat Stillföresamling Sthlm.—609

HVAR
8
DAGS
STOCK-
HOLMS-
FOTOGRAF

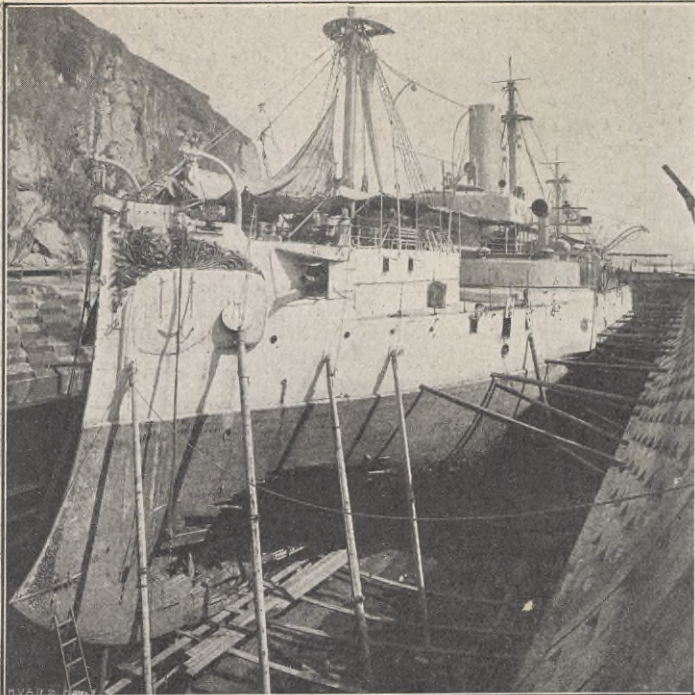
Stockholm har nu erhållit ett motstycke till Holmenkollens vid Kristiania bekanta skidbacke i den nyanlagda skidbacken vid Fiskartorpet, vid Värtan. Backen, hvilken man hoppades ha färdig redan till 1903 års skidsäsong, har dragit en kostnad af omkring 47,000 kr. Men så är den också storartad!

Till sin nedre del är den naturlig mark, men eljes förfärdigad af trä.

Den nya skidbacken invigdes d. 21 febr. i närvaro af konungen. Sex af Norges skickligaste skidlöpare voro inbjudna till festligheten.

ETT TORPEDERADT PANSARFARTYG.

DET HÖGRE MILITÄR-
BEFÄLET.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Sjöfversparre

SKADAN Å ETT TORPEDERADT PANSARFARTYG.

En tillfällig, svensk meddelare till HVAR 8 DAG skriver följande intressanta apropo för dagen:

Då det under nu pågående sjökrig mellan Ryssland och Japan säkerligen skall intressera Edra läsare att se en liten illustration af huru svårt ett krigsfartyg kan skadas af en mot densamma afskjuten torped, närsluter jag härmed en fotografi af Brasilianska pansarfartyget "Aqvíaban", sådant det befann sig efter att hafva blifvit upptaget och placerats i docka för reparation. Händelsen tilldrog sig under Brasilianska revolutionskriget våren 1894. Självf var jag för tillfället chef på torpedbåten "Gustavo Sampais", från hvilken den träffande torpeden afsköts, och var detta då första gången som ett pansarfartyg sänkts af en torped, afskjuten från en attackerande torpedbåt. Pansarskeppet låg utanför Destorro på ön S:t Catharina och hade elektrisk strålkastare i rörelse. Anfalllet skedde under en mörk och stormig natt. Gustavo Sampais blef några minuter utsatt för eld från pansarfartygets maskinkanoner och var efter torpedens afskjutande fullständigt vrak med större delen af dess besättning dödad.

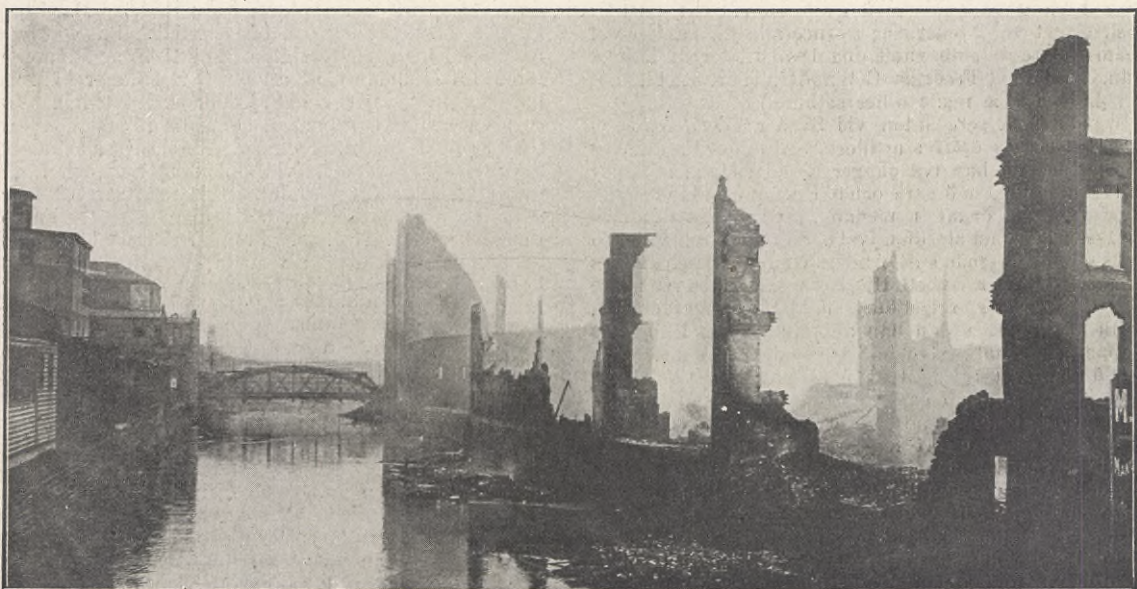
F. I. von HELAND.

Afgående chef för K. Jämtlands
Fältjägerregemente.

A. V. TAUVON.

Nyutnämnd Öfverste och Chef för
K. Jämtlands Fältjägerregemente.

Efter fotograf.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Stlm.—Gbg.

VY FRÅN BALTIMORE EFTER BRANDEN.

GOSSAR BLÅ UNDER DANNEBROGEN.

För HVAR 8 DAG af Birger Schöldström.

Skuggor från de flydda da'r,

Stån upp ur tidens natt och skyldren än med rostiga musköter!
TOPELIUS.

Ett halft sekel och ett qvinquennium därtill ha förrunnit sedan det första Slesvigiska kriget ställde vårt sydliga naboland i strid mot en hotande öfvermakt och då en mängd — bortåt 300 — svenske män och ynglingar: officerare, underofficerare, studenter, artister, handels- och bruksbokhållare, teknologer, farmaceuter, skådespelare, handtverksgesäller och bondpojkar, personer ur olika samhällsklasser, skyndade att ställa sig under dannebrogen och med stor tapperhet deltog i striderna. Af dessa svenske frivillige stupade ett ej ringa antal; af de hemkomne förvärfvade sig några framstående samhällsställningar och ett hedradt namn i vår inre samhällshistoria — vi erinna om t. ex. öfverhofjågmästare Ankarcrona, kommandörkapten Emil Ekman, general Silverstolpe, redaktör August Sohlman, bankdirektör A. O. Wallenberg, författaren Oscar Wijkander, professor Ångström o. a.; men de flesta sjönko under årens gång allt mer i glömska, tills dess ett i dessa dagar i Svenska Autografsällskapets handlingar intaget arbete: »Svenskarne under Dannebrogen 1848—50» återupplifvat det ädla minnet af dem samt deras oegennyttiga och uppoffrande ungdomsbragd och äfven delvis deras utseende.

Men till de 67 porträtt, som i det nämnda arbetet meddelas, har sedan ett ytterligare antal framletats ur anhörigas, efterlevandens eller gamla vänners gömmor samt ställts till vår tidskrifts förfogande.

De meddelas här, jämte kortfattade biografiska data.

Son af en veteran från finska kriget, kapten N. G. v. Axelson, och född 1819, var Oscar von Axelson gränssidare i Jämtland, då han 1848 »drog avsted» till Danmark. Blef först öfverjägare och befordrades sedan till sekondlöjtnant vid 1:sta danska reservjägarekåren samt utmärkte sig särdeles i slaget vid Fredericia 1849. Efter hemkomsten återgick han i tullverkets tjänst och avancerade till kuschef. Var en mycket duglig tjänsteman samt en sympatisk, nobel och — liksom brodern, författaren Maximilian Axelson — poetiskt anlagd personlighet. Afled i Karlshamn 1891. Gift med Eriqve Korler. (Porträttet tillhör den sistaämnda.)

Löjtnanten vid Bohusläns reg. Justus Reinhold Gustaf von Hauswoltz, född 1813, deltog som premierlöjtnant vid 22:dra danska jägarekåren i kriget samt kämpade med i affären vid Gravenstein och slaget vid Fredericia; avancerade till kapten vid nämnda regemente samt dog 1858 i Åtorp i Bohuslän. Gift med Fredrika Colliander. (Porträttet lånadt ur danska 18:e regts officersalbum.)

Om d. v. sergeanten vid Svea artilleri Anders Hällstrand's djärfva artilleribragd under Fredericias belägring, då han två gånger å rad riktade in kulor i två fiendtliga mörsare och därigenom sprängde dem, har i dessa dagar i nästan hela svenska tidningspressen minnet återupplifvats. Son af komministern i Edsberg, Strängnäs stift, Anders Hällstrand och dennes maka, f. Anna Elisabeth Hjulhammar, föddes vår hjälte 1818, ingick ung i krigstjänst och blef, efter återkomsten från kriget och sedan han af konung Oscar I tilldelats tapperhetsmedalj, styckjunkare vid sitt regte. Han afled 1874. (Porträttet tillhör löjtnant D. Gröndahl.)

Tillhörande en gammal känd svensk släkt, hvarur framgått adliga familjerna Karlstéen och Granfelt, föddes Erik Gustaf Karlstéen 6 november 1822. Fadern var kronolänsman i Västra Fernebol, Dalarne; modern hette Beata Dahlgren och var dotter af den hofmålare D., hvilken målat freskerna i Västerås domkyrka. Furir vid Lifregementets grenadierer, blef han 1849 voldriffskytt i danska armén och tjänstgjorde vid försvaret af Fredericias befästningar; efter

hemkomsten blef han först fanjunkare vid Värmlands fältjägarer, sedan e. o. kanslist vid landskansliet i Linköping samt 1858 kronolänsman i Hammarkinds härads västra distrikt; hade under sina senaste år en mycket anlitad advokatbyrå i Norrköping och afled i denna stad den 29 sept. 1887. Som bårtücke på hans kista lades dannebrogen och alla i Norrköping bosatta danskar slöto sig till sorgetåget efter Danmarks vän och kämpe. Gift 1) å Bjälbo gård i Östergötland 12 juli 1857 med Mathilda Lindberg (tillhörande en af de gamla östgöta odalmanna läkter, hvilka leda sitt ursprung från folkungarne). 2) med Augusta Pettersson. (Porträttet tillhör härads höfdingskan Sigrid Almgren, f. Karlstéen.)

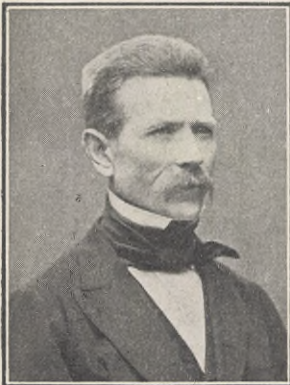
I förvar finnas ännu tre bref från Karlstéen, skrifna under kriget till hans föräldrar. Härur må några utdrag göras:

»Köpenhamn 11 maj 1849. Jag skrifer detta iklädd den Danske Reffelbysseskytte Bataljonens uniform, af mörkgrönt vallmar med röd krage och hvita knappar, den jag i går utfick från förådet. Sedan jag aflagt prof af 8 skott, hvaraf 7 träffade i bröstet på den på skudetafeln uppritade mannen, blef jag antagen till rifliskytt, med underofficers aflöning, eller 28 sk. sv. rgds om dagen och ett bröd, omkr. 3 qv. långt samt mellan 4 o. 5 tum i fyrkant, för 5 dagar. I dag har jag varit å Skudebanan och profskjutit min reffel, och den gick ej illa. — Sedan jag nu fått den danska uniformen, har jag på allt sätt bättre; går jag för att köpa en cigarr, kostar den hälften mindre än förr; lika förhållande är på mat och dryck. Här går man icke som i Sverige i allmänhet och pimplar och super, utan man går på ett café, dricker sin flaska öl eller en kopp thé eller kaffe samt spelar ett parti biljard om 3 å 4 sk. eller någon liten snapps som det här heter. Punsch veta de ej hvad det är. Vin är det mästa som här dricks samt en dansk sup vid måltiderna. Någon riktigt trasig ser man ej här på gatorna, men ej heller någon synnerlig lyx bland karlarne; man kan gå hur man vill, då man går ut. Fruntimmerna däremot äro utstyrda i siden från topp till tå. — Forsslund, fiscal Forslunds son, är härstädes blifven secundlöjtnant samt gift med en dansk »pige», som lärar ha 20 å 30 tusen svenskt. — Do: 16 maj. I dag kl. 2 e. m. afgår jag och öfrige rifliskyttar härifrån med jernbanan till Roschild och därifrån med marche-forcé till Middelfart, så att om 3 å 4 dagar härefter har jag nog varit i batalj eller skärmytsling. Vid corpsen äro vi 5 svenskar, som alla följas åt, de äro Ståhlbom, f. d. underofficer, Arel, Upsalastudent, Stjerneman*, volontär vid Upl. dragoner, och Lindqvist, volontär vid Vestgöthadahls reg., samt 2 norrmän Brynö och Ziegler, två bra män. — Fredericia 22 maj kl. 11 f. m. Från Fredericia fästning å Jylland skrifer jag nu detta. Genast så fort vi kommo hit uppsökte jag två svenske kamrater, Berglund och Hällstrand** vid Svea artilleri. båda redbare och duglige vännar. I tisdags på morgonen kl. en kvart öfver 3 började tyskarne ytterligare bombardera fästningen och staden. Jag jämte 5 andra voldriffskyttar blef utkommenderad på en förpostfästning, som varade till kl. 2 e. m. Första hälsningen från tyskarne var kulor på kulor, men tack vare Gud, jag och vi öfrige blefvo helbregda med undantag af en officer och en man, som blefvo blesserade af en bomb. I dag började ytterligare kanonelden. I går blef ingen af våra förposter blesserade, däremot i dag hafva 3 nu redan blifvit sårade, däribland en svensk frivillig Pozzé***. I går sköto vi på förpostkådjan

* Han lever ännu, pensionerad kronolänsman och bosatt i Svärdsjö.

** Egendomligt nog, råkas åno, efter 55 år, de båda vännerna Karlstéen och Hällstrand: i HVAR 8 DAGS spalter.

*** Menas tviivelsutan Pousette, den ännu i Söderhamn lefvande veteranen, hvars porträtt meddelades i HVAR 8 DAG, nov. 1902.
Ann. af Redn.

Klöße: nem. A. H. zengs ostförsparre Stilm—Gbg.

SVENSKAR UNDER DANNEBROGEN 1848—50.

O. VON AXELSSON.	H. G. SCHENFELT.	A. G. HÄLLSTRAND.
G. J. W. ÅKERHJELM.	J. R. G. HAUSWOLFF.	C. A. A. af WETTERSTEDT.
G. F. WIRÉN.	A. I. V. MÖRNER.	A. S. MÖRNER.
E. G. KARLSTÉEN.	A. LAGERBJELKE.	B. S. LING.
		C. PSILANDER
		A. W. MÖLLER.

en tysk officer. Jag och två andra voro de som sköto, hvem som träffade veta vi ej. — Denna stad är så förstörd och uppbränd af inkastade bomber och granater, att endast få hus äro oförstörda. Få innevänare äro mera kvar, de flesta äro flyttade öfver till Fyen. O, hvilken syn! med pennan kan jag den ej beskrifva. Bomber och granater falla, husen brinna, ruinerna ryka, människor ihjälslås, kvinnor och barn skrika och flygta, männen söka taga det reelaste med sig. Kreaturen gå omkring på marken utan mat och utan vatten. Ingen mat finnes annat än hvad som hitsändes till proviant, hvilken dock är god och tillräcklig. Dricka har jag ej sett och smakat sedan jag kom hit. Modet här ännu ej för mig svigtat, måtte jag fortfarande få behålla det. Danske soldaten är duktig och modig samt känslöfull, däremot ha de icke så godt och duktigt befäl som kan anföras dem som vi ha i Sverige. Första ögonblicken i går, då kulorna hveno om örona på mig, var det ledsammaste jag någonsin upplefvat, sedan blef det bättre då jag blef van därvid. Nu fruktar jag icke kulorna mer, blott Gud, han, som styrer öfver allt och äfven öfver striden, bevarar mig. Jag och alla svenskar som finnas här uppmana Svea folk att hasta sina danska bröder till hjälp, och det snarliga, ty få de icke hjälp snart, så kunna de ej uthärda längre; deras folk är i striden, deras land härjas, krigskostnaderna äro stora, tillgångarne små, öfvermakten är stor. Kl. 3 e. m. Just nu kom jag från fästningsbastionen, där tyskarne beskjuta oss rysligt. En kanonkula föll 3 à 4 alnar framför mig, men träffade ej. 3 man äro i dag af kanonkuler träffade, innan kvällen ha vi allt fler. — Kl. half 5. Just nu hviner det rysligt. Jag öfverger nu för andra gången huset där jag bor; halfva staden är brunnen. Här är man ej ett enda ögonblick säker. Farväl och hälsa mina vänner och varden ni själfva, älskade föräldrar, mest hälsade från sonen och krigaren Gustaf. Hur mår mina hundar? Hälsa gumman Öhman i Helby!)

Friherre Axel Lagerbjelke — en yngre broder till greve Gustaf Lagerbjelke, den siste landtmarskalken och sedan mångårige talmannen i Första kammaren — var född 1824 och löjtnant vid Svea lifgardes samt tjänstgjorde som premierlöjtnant vid 1:sta danska förstärkningsjägarekåren; sårades dödligt i slaget vid Fredericia och afled i Köpenhamn 11 augusti 1849. (Porträttet tillhör Svea lifgardes porträttsamling.)

Om man frågar någon gammal svensk officer, med minnen från Oscar I:s regering, angående vår armés mera utmärkte officerare på denna tid, får man nästan alltid i främsta rummet höra nämnas: Berndt Salomon Lind. Han var född 1817 och fadern var lagman. Som löjtnant vid Upplands reg:te samt generalstabsofficer deltog han, premierlöjtnant vid 1:sta danska jägarkåren, i kriget från juni 1848 till aug. 1849, kämpade i flera drabbningar, blef två gånger bleserad samt erhöll både dannebrogens och svenska tapperhetsmedaljen. Blef kapten vid ofvan nämnda reg:te. Drunknade i Stammsjön i Uppland 12 okt. 1861. (Porträttet — en handteckning i blyerts och som man ser en karrikatur, men enligt uppgift mycket karaktäristisk — tillhör öfverstelöjtnant C. A. Rudbeck.)

Fanjunkare vid Första lifgrenadierregementet Anders Wilhelm Möller deltog, då mekaniker vid Motala verkstad, 1849 som skarpskytt vid 3:dje danska jägarkåren i slagen vid Kolding, Gudsö och Fredericia. Han afled i Skenninge nyårsdagen 1904, och om hans ovanligt högtidliga och storartade jordafärd har man nyligen i hela svenska prässen läst längre redogörelser.

Greffe Albert Ivan Valfrid Mörner till Morlanda, född 1828 samt son af fänriken gr. Otto

Mörner och Juliana Catharina Lillja, deltog i kriget 1849 som menig vid 2:dra danska lätta bataljonen; blef därefter verkmästare vid en mekanisk verkstad i finska staden Björneborg samt sedermera lokomotivförman vid svenska statsjärnvägarna; afled i Örebro 1878. Gift med Hedvig Margareta Malmberg. (Porträttet tillhör grefvinnan Cidi Strömquist, f. Mörner.)

Född å Tullgarn 1820, son af hofmarskalken gr. Claës Erik Mörner och Eva Margaretha Charlotta Silf versparre samt buren till dopet af prinsessan Sophia Albertina, var greffe Albert Stellan Mörner till Morlanda löjtnant vid Södermanlands reg:te, då han i juni 1848 blef premierlöjtnant i danska armén, först vid 1:sta reservbataljonen, därefter vid 2:dra lätta bataljonen; deltog bl. a. i slaget vid Fredericia och erhöjll för tapperhet därstädes dannebrogens riddarkors; sin militära bana slöt han som kapten i armén och place-major å Vaxholms fästning, hvarefter han anställdes vid statens järnvägar. Afled i Stockholm 1875. Gift med Eugenia Theodora Bolin. (Porträttet tillhör grefvinnan Nadeschda Cedergren, f. Mörner.)

Studenten Carl Psilander, född 1818 samt son af hofpredikanten N. C. Psilander och Annetta Giese, var en bland de talrika unge akademiske medborgare, hvilka som frivillige 1848 gingo ut i kriget; från kommandersergeant vid 2:dra danska lätta bataljonen avancerade han till sekundlöjtnant vid 3:dje reservjägarkåren och deltog som sådan i slaget vid Fredericia; efter krigets slut kvarstannade han som premierlöjtnant i danska armén, därifrån han 1861 i följd af sjuklighet erhöjll afsked med tillåtelse att fortfarande bära dansk officersuniform. Bosatte sig som landbrukare i Björserud i Dalsland samt afled i Vänersborg 1863. Gift med Fredrika Nycander. (Porträttet tillhör redaktör Albert Psilander i Stockholm.)

Son af en med tapperhetsmedalj prydd veteran från Carl Johans fälttåg, kaptenen C. G. Schenfelt, deltog den 21-årige Henning Gustaf Schenfelt i i kriget 1849 som underjägare vid 1:sta danska förstärkningsbataljonen; blef sedan kanslist vid Smålands hypoteksförenings expedition samt afled 1868. Gift med Mimmi Koraen. (Porträttet tillhör den sistnämnda.)

Löjtnanten vid Värmlands reg:te Alfred af Wetterstedt, född 1819 samt son af riksheraldikern N. J. af Wetterstedt och Charlotta von Heland, ingick 1848 som premierlöjtnant vid 1:sta danska jägarkåren samt bevistade flera affärer nämnda år; blef sedan kapten i armén, lärare i matematik, mekanik och astronomi vid krigsskolan å Karlberg samt öfverlärare vid Slöjdskolan i Stockholm; afled 1874. Gift 1) med Sophie Olivecrona, 2) med grefvinnan Clara Ulrika Spens. (Portr. tillhör kapt. Gustaf af Wetterstedt.)

Hvarken sin faders eller sin moders adliga namn hade Fredrik Wirén »laglig» rättighet att bära, men det namn, han själf tog — efter sin födelseort Wirestad, där han 1831 först såg dagens ljus — gjorde han aktadt och äradt, först genom sitt tappra delta gande, som menig vid 8:de danska liniebataljonen, i kriget 1849, sedan genom en mångårig och pliktrogen tjänstgöring som fanjunkare vid Kronprinsens husarer. Afled i Malmö 1902. Gift med Johanna Maria Holmberg. (Porträttet tillhör fröken Malin Wirén.)

Tjuo år gammal gick friherre Gustaf Johan Wilhelm Akerhjelm till Blombacka ut som frivillig och tjänstgjorde 1849 som kadett å danska lineskeppet Skjold; hemkommen, blef han 1851 sekundlöjtnant vid svenska flottan och premierlöjtnant där 1858; han tjänstgjorde äfven som lärare vid krigsakademien; han var en af vår örlogsflootts utmärktaste officerare och noblaste personligheter samt ansågs hafva inom sjövapnet en lysande framtid, men afled redan 1863, blott 34 år gammal. Gift 1859 med änkegrefvinnan Mary Bell Ehrensvärd, f. Scott. (Porträttet tillhör ryttmästaren greve Augustin Ehrensvärd.)

F. A. S. MITT. †

Den 19 febr. afled i Stockholm intendenten vid Naturhistoriska riksmuseet professorn *Fredrik Adam Smitt*. Född 1839 i Halmstad, blef S. 1855 student i Lund, 1862 fil. kand. i Uppsala och promoverades följande år, hvarpå han kallades till docent i zoologi. S. studerade 1865—67 vid universiteten i Paris och Köpenhamn och medverkade på 1860-talet vid flera vetenskapliga expeditioner, till Spetsbergen 1861 med Torell, till Beeren Island och Spetsbergen 1868 med Nordenskiöld, o. s. v. Och 1871, när professor Sundevall tog afsked från sin plats som professor och intendent vid Naturhistoriska riksmuseet, kallades Smitt, blott 32 år gammal, till hans efterträdare.

Det var åt undersökningar öfver fiskarnas lif och utveckling professor Smitt ägnade hufvudparten af sin vetenskapliga verksamhet. Resultaten af sina forskningar har han nedlagt bl. a. i sitt stora världsbeckanta arbete: "Kritisk förteckning öfver i riksmuseet befintliga Salmonider". Under sista decenniet har hans tid hufvudsakligen ägnats åt undersökning af en annan svårbestämd fiskgrupp, gobiiderna, äfven detta ett ansenligt arbete, som nu torde föreligga helt afslutadt. Men tiden har räckt till för många andra mindre undersökningar, äfven dessa hufvudsakligen öfver fiskarna; särskildt intresserade han sig för vårt viktiga sillfiske. En den vackraste minnesvärd lämnar han efter sig i det utomordentligt gedigna praktverket: "Skandinavien Fiskar", hvilket som omarbetad upplaga af Wrigths, Fries' och Ekströms världsberömda arbete utkom åren 1892—95.

Men det var icke blott åt det rent vetenskapliga F. A. Smitt ägnade sitt intresse. Af praktisk betydelse ha varit hans inlägg och hans verksamhet i och för fiskeriernas förbättrande. Särskildt har han varit en af de främsta förkämparne för det s. k. drif-garnsfisket, hvilket nu synes börja komma till heders äfven i vårt land.

SIGFRIDSMÄSSAN I MALMÖ.

Liksom Sigfridsmässorna i den gamla goda tiden så varade också i dagarne tre den »Sigfridsmässa», som tog sin början å Malmö rådhus torsdagen den 18 februari, anordnad till förmån för småttin garne å Malmö barnkrubba, och väl den mäst storartade basar som någonsin gått af stapeln i Malmö.

Den ståtliga Knuts salen var af konstskickliga händer förvandlad till en gata i medeltidsstil.

Foto. Sjöberg, Malmö.

INTERIÖR SAMT EN TABLÅ FRÅN »SIGFRIDSMÄSSAN» I MALMÖ.

Kl.-s. K. A.-B. Brunt Siffersparre Stilm.—Gbg.

G. DYKSEN.

F. d. statsrådet, landshöfdingen i Karlstad, Gerhard Dyksen, fyllde den 18 februari 50 år. Hellsidesporträtt jämte biografi återlinnes i n:o 32 årgång I.

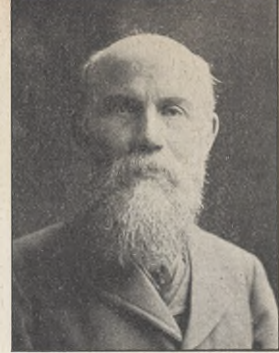
CH. E. CH. RUNDGREN.

I sitt 80:de år gick den 15 febr. den i sin stad för alla humanitära intressen verksamma biskopinnan Christiana Elisabeth Charlotta Rundgren, maka till biskop Rundgren i Karlstad.

O. L. GUSTAFSON.

Överstelöjtnanten i armén, Ludvig Gustafson fyllde den 14 febr. 78 år. Underlöjtn. vid Gotlands nationalbeväring 46. Löjtn. 53, kapten 61, major i beväringen 72. bataljonschef samma år. Överstelöjtnant i armén 82, beviljades G. 84 afsked med pension.

S. O. I. ALMQUIST.

60 år fyllde den 15 febr. rektorn Sigfrid Oscar Immanuel Almquist i Sthlm. Stud. 62, fil. dr 69, var A. 70-80 lärare vid Beskowiska skolan, utn. 80 till lektor vid högre realläroverket i Stockholm, där han 91 blef rektor. A. är känd som skicklig pedagog och har utarbetat åtskilliga läroböcker.

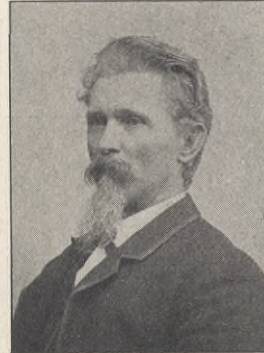
J. W. MALMBERG.

80 år fyllde den 16 februari före spegelfabrikören Johan Wilhelm Malmberg i Sundsvall. Han är fortfarande styrelseledamot uti en af Sundsvalls banker, hvilken han tillhört sedan bankens bildande.

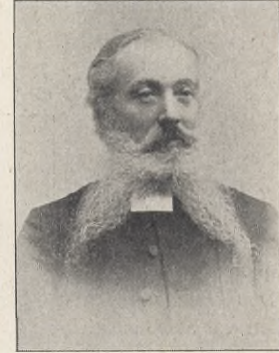
A. M. JACOBSON.

Byggmästaren A. M. Jacobson i Göteborg fyllde den 12 februari 70 år. J. är mångårig kyrkofullmäktig samt ledamot af kyrkorådet.

J. P. BORGSTRÖM.

Kronofogden i Villands, Gärds och Albo härads fögderi, vice häradshöfdingen Johan P. Borgström i Kristianstad fyllde den 11 februari 65 år.

PER KELLGREN.

Kyrkoherden Per Kellgren i Norra Melby och Tjörn, fyllde den 12 februari 65 år. Student i Lund 59, prästvigd i Vexjö 65, kyrkoherde i Norra Melby och Tjörn 86, tillträdde 89.

P. O. LUNDELL.

Riksdagsmannen i andra kammaren för Norra Møre och Stranda domsaga, landbrukaren Per Olof Lundell å Ebbetorp, fyllde den 9 februari 55 år.

A. F. LJLJEHOLM.

Överläraren A. F. Liljeholm i Göteborg fyllde den 20 februari 60 år. Under 16 riksdagar ledamot af Andra kammaren, mångårig medlem af konstitutionsutskottet samt läroboksförfattare har L. varit mycket anlitad äfven i kommunala värf.

J. A. JOHANSSON.

50 år fyllde den 10 febr. innehafvaren af firman A. J. Svensson & Co. i Sköfde, grosshandlaren Johan Alfred Johansson. J. har varit flerårig stadsfullmäktig samt dessutom deltagit i flera andra kommunala uppdrag.

C. WIDELL.

50 år fyllde den 14 februari byggnadsingenjören i Stockholm Carl Widell. Bland de större arbeten han utfört må nämnas Halwyska palatset i Stockholm m. fl.

C. G. A. BERGENDAHL. †

Ledamoten af Första kammaren, ryttm. Carl Gustaf August Bergendahl afled den 13 febr. å sin egendom Ryholm, 59 år gammal. Den aflidne har tillhört Skånska husarregementet som officer, samt varit ledamot af Andra kammaren och sedan 99 af Första kammaren.

J. A. S. LAGERGREN. †

Den 17 febr. afled i Halmstad kapt. Josef August Samuel Lagergren. F. 20, blef L. serg. vid Hallands bataljon 44, 47 fanj. och 8 år därefter underlöjtn. i armén, 69 reg.-kommissarie, 70 löjtn. och 77 kapten d. r. L. var led. af Vitterhets- o. antikvitetsakademien, hederst. af Nord. museet, inneh. äfven utl. hed.-dipl.

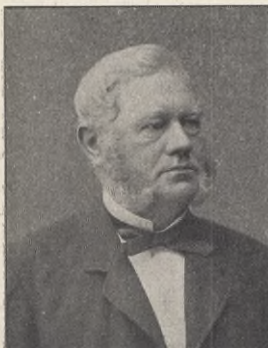
T. D. LILJEWALCH. †

Den 16 febr. afled i Stockholm f. bankofullmäktigen Thomas Decimus Liljewalch, född 40. L. blef 66 t. f. och 70 ord. stadsmästare i Stockholm. Jämte en broder grundade L. 70 det bekanta bärgnings- och dykeriaktieb. Neptun. Af riksd. utsedd t. bankofullm. togs han jämvärdt i anspråk i andra offentliga värd.

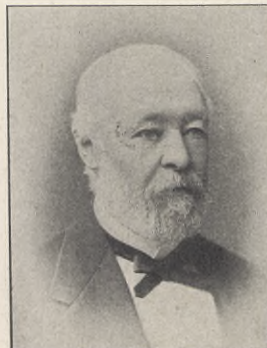
C. PH. B. von SCHWERIN. †

Kommandanten på Karlsborgs fästning, öfverste greve Philip von Schwerin afl. d. 13 febr. Född 39 blef S. stud. o. serg. vid Västman. reg. o. avancerade där till öfverstelöjtn., hvilken grad han erh. 92. 94 led. i exercisregl.-kommittén, 94-95 chef för int.-volontärskolan på Karlsborg. 96 öfverste i armén.

A. F. PAULI. †

Den 14 febr. afled i Stockholm f. d. apotekaren August Ferdinand Pauli, född 15. P. var grundläggare af den betydande kemisk-tekniska fabriken F. Pauli i hufvudstaden.

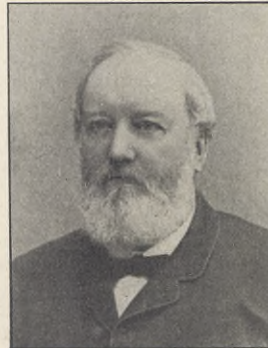
O. G. LYBECKER. †

F. d. godsägaren friherre Otto Gustaf Lybecker afled den 9 febr. å sin egendom Forsby. L. var född 17, blef kadett 30 vid Karlsborg o. utex. därifrån 37. S. å. un'erlöjtn. v. andra ligg., hvarifrån L. 42 bev. afsked. 71-73 statsrevisor och 72-73 ordf. i statsrevisionen. Framstående och intresserad kommunalman.

C. A. OLSSON. †

F. landssekreteraren C. A. Olsson afled nyligen i Kristianstad, född 18. O. utnämndes till landssekreterare 50 och afgick från samma befattning 90. Han var hög frimurare.

J. CLAUGHTON. †

D. 9 febr. afl. i Sthlm ing. Joseph Cloughton, 80 år g. C. nitik. 54 fr. England för att leda en installation v. Gälle manuf.-bolags fabr. Strömsbro o. hade sedan anst. vid fabr. till 70, då C. tog plats v. Sthms bomullsspinneri- o. väveri A.-B:s fabr. v. Barnängan. 74-88 detta bol. fabr.-chef. Uppfinnare i textilbranschen.

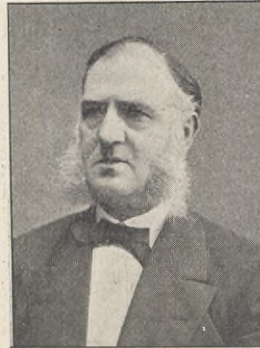
A. PAULIN. †

Den 17 februari afled i Göteborg i en ålder af 79 år, f. d. sekreteraren vid franska konsulatet därstädes, stiftaren af det öfver hela landet spridda sällskapet W-6, August Paulin.

D. W. FLOBECK. †

Disp. på Eriksbergs verkstad i Göteborg, David Wilhelm Flobeck, afled den 19 febr., 72 år gammal. Lilligt verksam inom Lundsby kommunala lif, var han under 30 år ordf. i kommunalnämnden, i socknens fattigvårdsstyrelse m. m. Sedan 70 tillh. F. landstinget. Har äfven i 30 år suttit i kom. bevillningsberedn.

S. CH. MOBECK. †

F. d. skeppsklareraren och konsultn Sven Christian Mobeck i Norrköping afled den 24 januari i en ålder af 68 år.

KLAS BERGSTRÖM. †

D. 15 febr. afled i Göteborg v. häradsh. Klas Bergström. F. 61 blef B. 91 v. häradsh. o. slog sig kort därefter ned i Göteborg som prakt. adv. Under senaste åtta åren var han tillf. allm. akt. 99 antogs B. t. förlikningsnämndens fattigsakförare i 2:a distr., en befattning som han till sin död innehade.

(Forts. från sid. 351).

kring därinne. Sauve qui peut! Med båda händer samlade hon ihop sin klädning, rusade blindt framåt, hoppade öfver parkens granbäck och fortsatte alljämt springande förbi landsvägen ner till sjön. Där slog hon sig ned på en trädstubbe för att hämta andan.

Med händerna knäppta om knäna vaggade hon sakta fram och åter. Hon såg ut öfver sjön — solen höll just på att gå ned — Gud vet, hur länge hon ströfvat omkring därinne på trollmark! Nu kände hon inte längre igen sig själf.

Hon fick för sig att solnedgången liknade människans lif i alla dess faser, och med spänd uppmärksamhet följde hon den från det första svaga skimret i västerranden. Färgerna blefvo djupare; de tilltogo i skönhet och intensitet, tills hela himlahalvvet tedde sig som en flammande orgie i blodrött och guld.

Hon suckade. Ja, småningom bleknar färgprakt. Violet och lilas draga sina sorgedok öfver den nyss så prunkande taflan; endast en kopparfärgad strimma glöder ännu, där striden flammast hetast — också den försvinner — en matt opalfärgad ljusning längst ned vid ljusranden — sedan kommer det stora mörkret och sluter allt i sin famn.

* * *

Det prasslade till bland buskarne och i en blink var Marie-Louise på fötter. Men innan hon hunnit taga ett steg till sitt försvar, låg hon fångad, fast slutet i ett par kraftiga armar.

Hon vände och vred sig för att komma lös — hon slingrade och snodde sig som en ål — förgäfvets! Harmset utbrast hon:

»Men doktor Berger, ni är verkligen —»

»Ännu obehagligare i verkligheten än i drömmen, hva'?, han tryckte ogeneradt sina läppar mot hennes, »det här är bara revanche för i middags», och åter stal han en kyss.

»Nej, vet ni, ett sådant tilltag kan endast — —»

»Kan endast godtgöras med lifstids fångenskap, ja», ifyllde han raskt, »vill du bli mitt lilla huskors, Marie-Louise?»

Så underbart vacker hon var, där hon låg tillbakalutad i hans famn, med högröda kinder och ögonen gnistrande af förtrytelse. I mjuka slingor föll håret ned om kinder och nacke. Munnen stod halföppen — och så farligt, frestande nära!

»Om ni verkligen vill att jag skall svara, släpp mig åtminstone så mycket att jag kan andas — ni kväfver mig ju», flämtade hon efter ännu en långdragen tribut åt hennes rosenläppars par.

Långsamt och motvilligt släppte han henne, tvang henne att sitta ned, och lade sig sedan i gräset vid hennes fötter.

En glädjeblixt upplyste den frigifnas ansikte. Snabbt som tanken hade hon slagit sin lilla silkesnäsduk om hans ögon. Han hörde ett gäckande skrat och en mjuk hänfull röst:

»O Simson, hvar är nu din styrka? Vid minsta rörelse du gör till ditt försvar, knuffar jag dig utför branten ned till aborrarne.»

»Vicisti, Delila! Hvad begär du för att åter-skänka mig mina ögons ljus?»

»Att du svär mig underdånighet och absolut lyd-nad.»

»Jag svär dig evig trohet, stränga härskarinna.»

»Lydnad, sa' jag!»

Jaså, ja — trohet, underdånighet och lydriad då — allt hvad du vill.»

Näsduken flög från hans ögon och fladdrade som en ljus fjäril ned för branten.

Sten Berger rörde sig icke, men ett småleende lekte kring hans läppar, då han såg upp mot det vackra unga flickansiktet.

Ingen af dem sade något. Hon satt med bortvändt ansikte och ryckte i några grässtrån. Vinden drog suckande genom trädens kronor, vågorna skvalpade oroligt mot strandbrädden — annars var allt tyst. Skymningen dalade ned öfver näjden.

Då bröt hon tystnaden:

»Slaf!»

»Min härskarinna.»

»Jag skänker dig åter den ed du svurit mig.»

»Hvad begär du då i stället — o, härskarinna?»

Häftigt slog hon armen om hans hals och tryckte sig tätt intill honom.

»Bara en gammal ful katederblomma! Ingenting annat i hela vida världen.»

RYSK-JAPANSKA KRIGET.

GENERAL STESEL.
Kommandant i Port Arhur och
chef för tredje Sibiriska armé-
kåren.

GENERAL TSERPITZKY.
chef för en rysk armékår.

AMIRAL TOGO,
den segerrike japanske flottbe-
fälhafvaren.

BARON KODAMA.
Högste befälhafvaren för de ja-
panska landtrupperna.